

Styret i Norwegian Hull Club - Gjensidig Assuransforening
Postboks 75
5803 BERGEN

VÅR REFERANSE
18/2403

DERES REFERANSE

DATO
12.12.2018

Merknader - endelig rapport

Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn i Norwegian Hull Club – Gjensidig Assuransforening (heretter NHC eller foretaket) 17. og 18. april 2018. Tilsynet hadde som formål å vurdere foretakets risikoeksponering og forhold knyttet til foretakets styring og kontroll.

Til grunn for disse merknadene ligger Finanstilsynets foreløpige rapport datert 28.06.2018 og styrets kommentarer til rapporten i brev av 21.08.2018.

Finanstilsynet har følgende merknader etter det stedlige tilsynet:

1. Organisering av kontrollfunksjonene

Etter Finanstilsynets oppfatning bør kontrollfunksjonene (andrelinjefunksjonene) rendyrkes for å sikre tilstrekkelig uavhengighet fra utøvende funksjoner (førstelinjefunksjoner). Aktuarfunksjonens oppgaver følger av § 28 i Solvens II-forskriften. Finanstilsynet legger til grunn at dersom aktuarfunksjonen gis ansvar for andre oppgaver eller aktiviteter, skal potensielle interessekonflikter vurderes og tiltak iverksettes.

Finanstilsynet fikk under tilsynet inntrykk av at personen som innehar aktuarfunksjonen også utfører oppgaver i førstelinje knyttet til beregning av forsikringstekniske avsetninger, og ba om styrets redegjørelse for om de oppgaver personen med aktuarfunksjonen utfører i første linje kan medføre brudd på kravet til uavhengighet mellom første- og andrelinjefunksjonene.

Styret svarer at erstatningsavsetningen, som utgjør den største delen av de forsikringstekniske avsetningene, består av rapporterte men ikke oppgjorte skader (RBNS), avsetning for skadebehandlingskostnader (ULAE), samt avsetning for inntrufne men ikke rapporterte skader (IBNR). Av de tre elementene er det kun ved beregningen av IBNR at aktuarfunksjonen er involvert. Det vises videre til at eventuelle feil eller manipulering av IBNR raskt vil avdekkes gjennom avviklingsresultatene, som beregnes av økonomiavdelingen, samt at avsetningene gjennomgås detaljert av ekstern revisor. Styret mener på denne bakgrunn at kravene til uavhengig kontroll er ivaretatt og viser også til at proporsjonalitetsprinsippet kan tas i betraktning.

Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning og legger til grunn at styret jevnlig vurderer behovet for tiltak for å sikre uavhengig validering av de forsikringstekniske avsetningene. Finanstilsynet har

også merket seg at styret ikke kommenterer øvrige forsikringstekniske avsetninger og legger til grunn at aktuarfunksjonen ikke er involvert i fastsettelsen av disse.

2. Overordnet strategi og risikotoleranse

Det generelle kravet til forsvarlig virksomhet i finansforetakslovens § 13-5 ligger til grunn for bestemmelsen i artikkel 259 i vedlegg til forskrift om utfyllende regler til Solvens II-forskriften¹, om at styret klart skal definere sine risikotoleransegrenser for alle relevante risikokategorier.

I foreløpig rapport bemerket Finanstilsynet av styret ikke har definert risikotoleransen innenfor foretakets vesentligste risikoer.

Allokering av risikokapital for hver av foretakets vesentlige risikoer er en viktig del av den overordnede risikostyringen som faller under styrets ansvar. Finanstilsynet bemerket at det ikke er mulig å lese ut av eksponeringsrammene i strategidokumentet hva som er styrets risikotoleranse for markedsrisiko. To porteføljer med samme allokering mellom aksjer, renter og eiendom vil kunne ha vidt forskjellig risiko avhengig av de underliggende aktivaene. Selv om styret supplerer med rammer for porteføljens standardavvik, kan vi ikke se at det måles eller rapporteres på dette.

Finanstilsynet merker seg styrets svar om at foretaket fremover vil definere sine risikotoleransegrenser for alle relevante risikokategorier med tilhørende hensiktsmessige rapporteringssystemer. Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning.

3. Utkontraktering av kapitalforvaltningen

NHC utkontrakterer forvaltning av rentepapirer til to eksterne forvalterne. Det ble i foreløpig rapport påpekt at forvalteravtalene synes å mangle bestemmelser som sikrer Finanstilsynet effektiv tilgang til alle opplysninger om de utkontrakterte funksjonene og virksomhetene, samt rett til å foreta stedlig tilsyn i oppdragstakerens lokaler, jf. utfyllende forskrift til Solvens II-forskriften vedleggets artikkel 274. Videre anbefalte Finanstilsynet at avtalene burde suppleres med bestemmelser om periodisk rapportering fra oppdragstaker og rutiner for rapportering av brudd på avtalen. For en av forvalteravtalene ble det bemerket at mandatet ikke er lett tilgjengelig og Finanstilsynet ba styret bekrefte at mandatet er konsistent med styrets gjeldende retningslinjer for kapitalforvaltningen, herunder tillatte aktiva og styrevedtatte rammer.

Styret svarer at forvalteravtalene vil endres i tråd med Finanstilsynets kommentarer og bekrefter at mandatet i overnevnte forvalteravtale er konsistente med styrets gjeldende retningslinjer for kapitalforvaltningen, herunder tillatte aktiva og styrevedtatte rammer.

Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning.

¹ Forskrift 21.12.2015 nr. 1807 om utfyllende regler til solvens II-forskriften

4. Rammer for differanseavkastning

Forsikringsforetak skal utøve kapitalforvaltningen på en forsvarlig måte, jf. finansforetaksloven § 13-10 første ledd. I dette ligger det bl.a. at styret skal ha det overordnede ansvar for kapitalforvaltningen ved å gi tydelige føringer i retningslinjer o.l.

Styret har i den overordnede strategien definert hvilke referanseindekser som skal benyttes i oppfølgingen av avkastningen til investeringsporteføljen. Finanstilsynet kunne imidlertid ikke se at det var satt rammer for differanseavkastningen. Det fremgår av dokumentet "*Objective and Process Document for the Investment Operation*" at styret forut for hvert styremøte skal motta en rapport med oversikt over avkastning og risiko, og at styret i sin vurdering av resultatene skal benytte indikatorer som blant annet omfatter Information ratio og Sharpe ratio. Finanstilsynet kunne ikke se at det rapporteres på dette. Finanstilsynet anbefalte i foreløpig rapport at styret setter rammer for differanseavkastning. God praksis vil være å måle risikojustert avkastning for å gi insentiver til effektiv kapitalbruk. Videre anbefalte Finanstilsynet at styret jevnlig får rapporter på utnyttelse av samtlige styrevedtatte rammer. Rapportene bør i tillegg inkludere maksimal eksponering mellom rapporteringstidspunktene.

Finanstilsynet har merket seg styrets svar om at styret vil endre krav til rapportering slik at denne inneholder utvikling i forhold til vedtatte rammer, inklusive maksimal utnyttelse av rammene i perioden. Styret vil også vurdere hvordan rammer for differanseavkastning kan fastsettes på en hensiktsmessig måte. Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning.

5 Retningslinjer

5.1 Kapitalforvaltning

Forsikringsforetak skal utøve kapitalforvaltningen på en forsvarlig måte, jf. finansforetaksloven § 13-10 første ledd. I dette ligger det bl.a. at styret skal ha det overordnede ansvar for kapitalforvaltningen ved å gi tydelige føringer i retningslinjer samt fastsette rammer og fullmakter til å handle for foretaket.

I foreløpig rapport ble det påpekt at i dokumentet "*Objective and process document for the investment operation as of 31 may 2017*" fremgår det at "front office" har fullmakt til å inngå forvalteravtaler og at CFO har ansvar for å vedta nye investeringsinstrumenter. Finanstilsynet forsto det slik at CFO har endelig beslutningsmyndighet i disse sakene og at beslutningsprosessen ikke går videre oppover til daglig leder eller styret.

Finanstilsynet bemerket i foreløpig rapport at kapitalforvaltningen kan delegeres nedover i organisasjonen, men at vesentlige forhold bør vedtas av styret/daglig leder. Finanstilsynet la til grunn at inngåelse av forvalteravtaler og beslutning om å investere i nye instrumenter etter forholdene kan være av en slik viktighet at beslutningen bør tas av styret, eventuelt daglig leder. Hvis beslutningen skal tas lengre ned i organisasjonen må styret gi klare retningslinjer om dette ved å gi tydelige rammer for når avgjørelsen kan tas av CFO og/eller daglig leder og når saken skal opp i styret. Finanstilsynet kunne ikke se at retningslinjene har dette innholdet.

Det fremgår av styrets svar at interne fullmakter til å inngå forvalteravtaler endres slik at CEO skal godkjenne disse og at nye investeringsinstrumenter skal godkjennes av styret. Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning.

5.2 Utkontraktering

I retningslinjene for utkontraktering åpnes det for at oppdragstaker kan ha underleverandører (sub-contractors). I foreløpig rapport bemerket Finanstilsynet at det i retningslinjene manglet angivelse av i hvilke tilfeller og under hvilke forutsetninger en oppdragstaker kan la andre utføre oppgavene.

Foretaket opplyser i tilsvaret at bakgrunnen er at det ble tatt høyde for at oppdragstaker kan ha utkontraktert enkelte funksjoner i sin virksomhet. Styret ser ikke at det innenfor de funksjonene som er utkontraktert vil være nødvendig for oppdragstaker å overføre kjerneoppgaver til andre. Retningslinjene vil derfor bli endret for å reflektere dette.

Finanstilsynet legger til grunn at foretaket vil endre retningslinjene og angi i hvilke tilfeller og under hvilke forutsetninger en oppdragstaker kan la andre utføre oppgavene. Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning.

5.3 Bruk av derivater

Det følger av utfyllende forskrift til Solvens II-forskriften, vedleggets artikkel 260 nr. 1, bokstav c, punkt iv, at foretak i tillegg til retningslinjer som beskriver formålene og strategien for bruk av derivater, også må innarbeide en beskrivelse av hvordan de nevnte derivatene fremmer effektiv porteføljeforvaltning eller bidrar til å redusere risikoene. Videre skal framgangsmåter for vurdering av risikoen og prinsippene for risikostyring som skal anvendes på instrumentene nedfelles i retningslinjene.

Foretakets "*Financial Risks Policy*" åpner for at NHC kan benytte FRAs, rente- og valutaswapper, futures, terminkontrakter og andre finansielle instrumenter i forvaltningen for å oppnå ønsket eksponering eller redusere kostnader knyttet til porteføljen. Videre heter det at derivater kun skal brukes i den grad foretaket forstår instrumentene og er i stand til å implementere instrumentene i porteføljesystemene. Risikoen ved å investere i nevnte derivater skal vurderes og måles før investeringstidspunktet. Metodene for beregning av risiko knyttet til instrumentene skal baseres på lett tilgjengelige markedspriser.

Under tilsynet ble det opplyst at foretaket i dag ikke anvender derivater. Finanstilsynet anbefalte i foreløpig rapport at styret jevnlig vurderer avgitte fullmakter i strategidokumentene og trekke tilbake fullmakter som ikke benyttes slik at forvalters handlingsrom til enhver tid står i forhold til faktisk forvaltningspraksis.

Styret svarer at de ønsker å beholde fleksibiliteten til å kunne justere eksponering uten å kjøpe eller selge verdipapirer i tilfeller der dette er kostnadseffektivt eller forenkler driften. Styret bekrefter at det i retningslinjene vil bli innarbeidet en beskrivelse av hvordan bruken av derivater fremmer effektiv porteføljeforvaltning eller bidrar til å redusere risikoen, samt at det vil tas inn en beskrivelse av framgangsmåte for vurdering av risikoen og prinsippene for risikostyringen. Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning.

6. Hvitvasking

15. oktober 2018 trådte ny hvitvaskingslov i kraft. Det stedlige tilsynet ble avholdt og foreløpig rapport ble skrevet, mens tidligere lov var i kraft. Paragrafhenvisninger og begrepsbruk nedenfor er etter tidligere lov, der ikke annet fremgår av teksten.

I foreløpig rapport skrev Finanstilsynet at hvitvaskingsloven § 23 er utgangspunktet for selskapets plikter etter hvitvaskingsregelverket Etter første ledd skal forsikringsforetakene ha forsvarlige kontroll- og kommunikasjonsrutiner. I lovens § 5 første ledd er dette uttrykt ved en risikobasert tilnærming der kundekontroll og løpende oppfølging skal foretas på grunnlag av en vurdering av risikoen for hvitvasking i foretaket. Forsikringsforetakene må derfor ha utarbeidet en vurdering av risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering. Etter § 5 annet ledd skal foretakene kunne påvise at omfanget av utførte tiltak er tilpasset den aktuelle risiko. I dette ligger det bl.a. at det skal nedfelles retningslinjer for hvordan hvitvasking og terrorfinansiering skal forhindres og at disse retningslinjene er tilpasset den konkrete risikoen i foretaket som fremgår av risikovurderingen. Det vises for øvrig til Finanstilsynet rundskriv 24/2016.

I foreløpig rapport bemerket Finanstilsynet at det i forbindelse med tilsynet ble fremlagt policy og en risikovurdering for hvitvasking og terrorfinansiering. Finanstilsynet anbefalte at det i risikovurderingen bør vurderes om risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering også er avhengig av geografi, f.eks. om risikoen er forskjellig for kunder i Asia og i Europa.

Det ble videre i foreløpig rapport bemerket at NHC ikke har ytterligere retningslinjer, håndbøker e.l. I de overnevnte dokumentene er det elementer av retningslinjer for hvordan ansatte skal forholde seg for å etterleve hvitvaskingsregelverket, men dette fremstår som noe mangelfullt og lite strukturert. Finanstilsynet anbefaler at retningslinjer for den konkrete etterlevelsen av regelverket (operasjonaliseringen) fremgår som en separat del av dokumentstrukturen på området slik at ikke overordnede prinsipper og vurderinger behandles sammen med konkrete rutiner. Disse rutinene skal gi de ansatte retningslinjer for hvordan de skal forholde seg til situasjoner de kan komme i på områder som kundekontroll og løpende oppfølging. Det bør også utarbeides retningslinjer for opplæring og vedlikehold av kompetansen på hvitvaskingsområdet hos de ansatte. For ansatte med særlig ansvar på området, typisk hvitvaskingsansvarlig, bør arbeidsoppgavene knyttet til hvitvaskingsområdet fremgå av stillingsinstruksen.

Styret sier i sitt svar at det i risikovurderingen vil bli tatt inn et avsnitt som knytter seg til retningslinjer utarbeidet av FATF. Det vil bli spesifisert at kundekontroll skal utvides for kunder lokalisert i land som er på FATFs liste over land med stor risiko for hvitvasking og terrorfinansiering. Styret sier videre at det vil bli utarbeidet en instruks om hvordan ansatte skal forholde seg til regelverket og at det vil bli utarbeidet en modul for kontroll mot hvitvasking i opplæring og vedlikehold av kunnskap. Arbeidsoppgaver knyttet til hvitvaskingsområdet vil bli innarbeidet i stillingsinstruks for hvitvaskingsansvarlig.

Finanstilsynet tar foretakets svar til etterretning, men viser til at det i ny hvitvaskingslov § 7 er presisert at risikovurderingen skal være virksomhetsinnrettet. I dette ligger det at foretaket må foreta risikovurderingen konkret knyttet til sin virksomhet som produkter, kunder og geografiske forhold. Det kan benyttes retningslinjer fra f.eks. FATF, men dette er kun et utgangspunkt for risikovurderingen i eget foretak. Finanstilsynet vil bemerke at det også er andre kilder for retningslinjer/guidelines på hvitvaskingsområdet enn FATF, f.eks. EIOPA/ESA.

For Finanstilsynet

Hege Bunkholt Elstrand
seksjonssjef

Geir David Johannessen
spesialrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.